

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
PETICIJŲ KOMISIJA**

**IŠVADA
DĖL PETICIJOJE PATEIKTO SIŪLYMO NETENKINIMO**

2023 m. lapkričio 15 d. Nr. 250-I-30
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2023 m. lapkričio 15 d. posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 23 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3203 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3395 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-3395) 1 straipsniu išdėstyto Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo 23 straipsnio 2 dalį ir Įstatymo Nr. XIII-3395 3 straipsnio 2 dalį, nustatant, kad viena iš senatvės pensijos dydžio nemažinimo sąlygų – išankstinės senatvės pensijos gavimo ne ilgesnis kaip 3 metų laikotarpis – būtų skaičiuojamas pilnais mėnesiais, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Sprendimas priimtas atsižvelgus į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuomonę.

Pareiškėjo nuomone, įrašius į Įstatymo Nr. XIII-3395 1 straipsniu išdėstyto Socialinio draudimo pensijų įstatymo 23 straipsnio 2 dalį ir Įstatymo Nr. XIII-3395 3 straipsnio 2 žodžius „skaičiuojant pilnais mėnesiais“, būtų sušvelninta griežta 3 metų taisyklė ir būtų ištaisyta situacija, kai „žmogus, atitinkantis stažo reikalavimus, apsisprendęs savyje ne ilgiau kaip 3 metus gauti šią varganą pensiją, bet laikui bėgant dėl prastėjančių kognityvinių gebėjimų, visai jau ties 3 metų riba, keliomis ar pora dešimčių dienų pradelsęs nustatytą terminą, gautų nepamatuojamą psichologinę traumą, nes dėl keletos dienų iki gyvenimo pabaigos prarastų dalį senatvės pensijos“. Taigi peticija siekiama iki 2021 m. paskirtų išankstinių senatvės pensijų gavėjams nustatyti lengvesnes sąlygas gauti nesumažintą senatvės pensiją po to, kai buvo mokėta išankstinė senatvės pensija.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atkreipia dėmesį į tai, kad Socialinio draudimo pensijų įstatymo straipsniuose, reglamentuojančiuose išankstinės senatvės pensijos skyrimo sąlygas, nėra formuluotės „pilni mėnesiai“. Pati pirmoji sąlyga asmeniui gauti išankstinę senatvės pensiją yra ta, kad jam iki Socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto senatvės pensijos amžiaus būtų likę ne daugiau kaip 5 metai (Socialinio draudimo pensijų įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Šis 5 metų laikotarpis neapibrėžiamas pilnais mėnesiais, nes senatvės pensijos amžius skaičiuojamas pagal asmens gimimo datą, kuri gali būti bet kuri mėnesio diena. Taigi asmuo sąlygą dėl amžiaus atitiks

konkrečiai tą dieną, kurią jam iki senatvės pensijos amžiaus bus likę ne daugiau kaip 5 metai, o ne nuo prieš tai buvusio mėnesio paskutinės dienos (jei būtų vertinami pilni mėnesiai). Ta pačia logika vadovautasi ir nustatant 3 metų palengvinančią taisyklę asmenims, turintiems 40 ir daugiau metų stažo.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atkreipia dėmesį ir į tai, kad Įstatymo Nr. XIII-3395 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. nemažinamos visos iki 2020 m. gruodžio 31 d. paskirtos socialinio draudimo senatvės pensijos, jei gaunantys ir anksčiau gavę išankstines senatvės pensijas asmenys atitiko abi Įstatyme Nr. XIII-3395 nustatytas sąlygas, t. y., jei išankstinę senatvės pensiją gavo ne ilgiau kaip 3 metus ir išankstinės senatvės pensijos skyrimo metu pensijų socialinio draudimo stažas buvo ne mažesnis nei 40 metų. Taigi visiems asmenims, iki 2021 m. gavusiems išankstinę senatvės pensiją ir atitikusiems abi minėtas sąlygas, senatvės pensijos buvo perskaičiuotos ir nebemažinamos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų konstitucinio įstatymo 18 straipsnio 4 dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos nuostatų, patvirtintų Seimo 2023 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. XIV-2101 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“, 8.7 punktu, Seimo Peticijų komisijos išvada dėl pareiškėjo peticijoje pateikto siūlymo netenkinimo teikiama Seimui, taip pat siūloma įtraukti į Seimo VII (rudens) sesijos darbotvarkę Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2023 m. lapkričio 15 d. išvados Nr. 250-I-30“ projektą.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Pupinis